

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden vervoerd.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adreesseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Dinsdag 's namiddags te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 19 Juli 1891. N°. 708.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elken regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vernieling van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

Gij doet mijne lamp lichten.

Wien Gij doet mijne lamp lichten, de Heere, mijn God, doet mijne duisternis ophelderen.

Licht en leven hooren bijéén.

De donkerheid en de duisternis zijn het beeld van den dood. Uitgeworpen in de buitenste duisternis zegt hetzelfde als den eeuwigen dood ter prooi worden. Entegenover die zwarte donkerheid, die het rijk van Satan en den dood overdekt, teekent de Heilige Schrift ons de hemelen om Gods troon als stralend van nooit eindigenden glans en heerlijkheid. God zelf is het Licht, en het ongeschapen licht omringt Hem als een kleed. Vader der lichten is zijn naam, omdat er geen ster aan den hemel fonkert, die niet door zijn majesteit ontstoken is. En waar de duisternis in den aanvang der schepping den afgrond bedekte, is zijn eerste goddelijke machtsdaad, dat Hij uitroept: „Daar zij licht!“, en dat op dit goddelijk machtswoord het licht heel de schepping doorstroomt.

Daar wij nu naar den beelde Gods geschapen zijn, is het natuurlijk, dat al wat ons hart verheft en heilighelijkt toesprekt voor ons in het beeld van het licht staat; en dat omgekeerd al wat ons drukt en het hart benauwt, als donkerheid en duisternis op ons valt.

Zijt ge blij te moe en tintelt u het hart van heiliger vreugde, dan is het, of er een licht in uw binnenste opging, en alsof het licht voor u op den weg gezaaid was; terwijl omgekeerd bij kommer en bij droefnische de glans om u heen in somberheid verkeerd wordt, en het is alsof de nacht over uw ziel trekt.

Kinderen des lichts te zijn is onze eere; kinderen des nachts is de onheilspellende naam waarmee de heilige apostel de lieden der wereld aanduidt.

Dat dengenen die nederzaten in duisternis en schaduw des doods een Licht uit den hooge is opgegaan, is en blijft de zalige verkwikking van ons goddelijk Evangelie.

En als in de Openbaring van Johannes ons de glorie der eeuwige gelukzaligheid wordt geteekend, is dit het hoogste kenmerk van geluk, dat er geen nacht meer zijn zal, ja, dat geen onheil meer een kaars of lamp zal noodig hebben, om de donkerheid af te breken, omdat God zelf ons dan ten licht zal zijn en eeuwiglijk de Zonne der gerechtigheid ons zal bestralen.

Hier op aarde daarentegen blijft de lamp het ons van God beschikte noodmiddel, om als het licht der schepping weggaat en de donkerheid van den nacht over het aardrijk trekt, de bangheid der duisternis te verdrijven.

Licht te kunnen maken en licht te kunnen aanhouden, als zonder dat kunstlicht niets dan donkerheid ons omgeven zou, is een heerlijke gave Gods, waarin Hij iets van zijn beeld en zijn gelijkenis aan den gevallen mensch herschouwt.

Hij schijnt het licht, en Hij was het, die aan den mensch het vernuft en het middel schonk, om als de donkerheid is weergekeerd, toch midden in de donkerheid de houtsnaar te ontsteken, en straks de kaars of de lamp te doen branden. En waar in onze eeuw nog zoo veel herderder licht aan gassen van kool of aan den stroom der electriciteit ontlokt werd, daar past het ons, ook hierin onzen God te verheerlijken, die zoo rijke kunstgave aan den mensch verleend heeft. Hoe helderder lichtstroom we kunnen doen glinsteren, hoe rijker de Heere, die het licht in de duisternis schijnt, ons oproept, om op menscheelike wijze iets van zijn goddelijk doen na te bootsen.

Licht ontsteken kan niet het dier. Alleen aan den mensch heeft God daartoe de macht verleend.

In het kunstlicht, dat 's nachts onze straten en onze woningen verlicht, wil God zelf, die er ons het middel toe bood, als een God van barmhartigheid verheerlijkt worden.

Nauwlijks kunnen we ons indenken in de bangheid die ons menscheelike leven overvallet, als plotseling alle kunstlicht, waarmee we de duisternis breken, van ons werd genomen.

Een macht als des doods zou, zoodra de zon onderging, over ons worden uitgebreid.

En dat we die bangheid ontwijken, en de duisternis breken kunnen, wien anders moet het dank geweten, dan Hem, die ons niet alleen des daags het licht van zijn zon,

maar ook des nachts het wonder kunstlicht geschonken heeft?

Dat kunstlicht nu heet in de Heilige Schrift ook wel de kaars, maar toch meest: de lamp.

In lamp, die in het heiligdom ontstoken werd, was in dit heiligdom de zinbeeldige aanduiding en profetie van den Op-gang uit de hoogte die komen zou; maar ook in algeeneen zin van de stille vertroosting der genade, waarmee God de Heere in onze duisternis tot ons komt, om de bangheid van de schaduw des doods van ons te nemen.

In het Paradijs was een lamp odenkbaar, evenmin als er in het nieuwe Jeru-salem van een lampe sprake zal zijn.

Wie zich baadt in het eeuwige licht, ontsteekt de lampe niet; zoonim als wij bij het volle schijnen van de zon op klaren dag, ons bij lamplicht nederzetten.

Neen, de lampe komt ons dan eerst te stade, als het licht dat ons omschenen en bestraalde, uitging, en nu niets dan donkerheid en duisternis ons overweldden zou.

Zoo hoort dan de lampe bij onzen gevallen toestand, en geestelijk is het alleen voor den zondaar in zijn ellende, dat de lampe van Gods genade ontstoken wordt.

Van een lampe zijn levens weet dan ook het kind der wereld niet. Hij waant nog altoos, dat het licht hem van alle zijden omringt. Hij merkt niets van de duisternis, die zijn hart overdekt; en kan er deswege niet aan denken, om naar licht in die donkerheid te grijpen.

Maar wie als zondaar aan zichzelf ontdekt is, ja, die verstaat iets van de schaduw des doods die zijn ziel omringt; dien wordt het in die donkerheid van zijn hart bang tot stikkens toe; en die leeft eerst op, als hij hoort, dat er een lampe door Gods genade in die duisternis is ontstoken.

Die schuilt bij den stillen glans die van deze lampe der genade uitstraalt.

En diens glorie is het, als hij roemen mag: „Gij doet mijn lampe lichten, de Heere, mijn God, doet mijne duisternis ophelderen.“

Na is de zon voor allen, maar een iegelijk ontsteekt, als het donker wordt, zijn eigen lamp.

Vandaar dat Immanuel, als Middelaar Gods en der menschen, ons geteekend wordt in het beeld van een „Zonne der gerechtigheid“; maar dat de psalmist, als hij roemt in de hem persoonlijk verleende genade, zoo telkens spreekt van de lampe Davids, de lampe die de Heere voor hem had aangericht.

Zoo is dan de lampe uitdrukking van de particuliere genade, die het God belijft, ons persoonlijk in onze eigene ziel te doen lichten; zinbeeld van die bijzondere vertroosting, waarmee onze God ons, ook zonder dat één onzer broeders er van wist, in onze ziel vertroost heeft.

Die lamp is de morgenster der genade, die God zelf in ons eigen hart deed opgaan, en die stil en kalm voortbrandt, omdat God zelf haar voedt met de olie zijns heils.

Dan maakt alles zich op, om die lamp weer te doen uitgaan. Zelt pogen we haar uit te blazen door onze zonden. De adem des doods, die ons uit de wereld tegenwaait, poogt haar schijnseel te blussen. En satan legt het er kennelijk op toe, om ons van God af te leiden, opdat onze lampe bij gebrek en ontoelatenis van versche olie, zou uitgaan als de rookende vlaswiek.

Maar tegen dit alles in waakt de Heere voor ons. Hij behoedt de lampe der genade, die Hij zelf voor ons ontstak. En zijns is de goddelijke zorg, dat het haar nooit aan toevoer van de olie des heils zal ontbreken.

Mits ge dan nu ook maar nooit tot uwe ziele zegt: „Mijns is die lampe en mijne hand heeft ze ontstoken“; maar dat ge steeds ootmoedig en met kinderlijken dank, als een David, in het hart, uwen God de eere geeft, en erkent, niet slechts, dat Hij alleen de lampe voor u heeft aangericht, en die lampe voor u ontstak, maar ook dat Hij alleen ze tot hietoe deed branden, ze voedt en haar schijnseel in stand houdt.

Gij, Heere, doet mijne lampe lichten.

Zonder U zou niets dan bange duisternis mij omringen. Zonder U ware nimmer die lampe der genade in de donkerheid van mijn hart ontstoken. Ja, zonder u, dan ware die lampe der genade geen enkel uur mijns levens blijven branden.

Van U is haar licht; van U haar glans, van U haar schijnseel.

Dat ze licht, en ook op dit oogenblik

haar stralen in mijn binnenste uitdrent, is uw daad, is uw werk, is vrucht van uw goddelijke genade.

o, God, laat ze branden, en wees Gij het, die alle duisternis om mij opklaart.

KUYPER.

Voor Kootwijk.

Door Dr. A. KUYPER ontvingen: door Dr. H. H. Veder, te Rotterdam, van gemeentelieden f 5.—
Totaal ontvangsten f 113 96.

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

Voorloopige Synode te 's-Gravenhage.

De kerkeraad der Ned. Geref. kerk van 's-Gravenhage, door de voorloopige Synode van Leeuwarden belast met de samenroeping van een Synode der Ned. Geref. kerken in de maand September deses jaars, brengt hiernede ter kennis der kerken, dat zoo de Heere wil, de Synode zal worden geopend op Dinsdag 8 September 1891, des voormiddags te tien uur, in de Westerkerk te 's-Gravenhage.

De classen worden uitgenoodigd tijdig elk één dienaar des Woords en één ouderling uit haar midden (met aanwijzing van secundi) als afgevaardigden te benoemen, en vóór 15 Augustus bericht van de namen der afgevaardigden aan den kerkeraad van 's-Gravenhage te zenden, met kennisgeving indien logies bij lidmaten der gemeente gewenscht wordt.

Alles wat betrekking heeft op het agendum, voorstellen van provinciale synoden en classen, rapporten van deputaten, enz., wordt vóór 15 Augustus ingewacht bij den kerkeraad van 's-Gravenhage.

De Heere doe de voorloopige Synode van 's-Gravenhage voorspoedig samenkomen en wel gelukken tot eere Zijns Naams en stichting der kerken.

Ga daartoe een gedurig gebed der gemeente op.

De kerkeraad voornoemd:

G. H. V. KASTEEL,

h. t. praeses.

J. C. SIKKEL, h. t. scriba.

's-Gravenhage, 13 Juli 1891.

Het adres van den kerkeraad der Ned. Geref. kerk te Nieuw-Vennep is niet K. Vaalberg, maar J. Vaalberg.

De kerkeraad der Nederl. Geref. kerk te Arnhem ontving van Ds. Vethake een schrijven, waarin Z.E.W. mededeelt het ambt van herder en leeraar dier kerk te hebben nedergelegd. Het adres van bovengenoemde kerk is nu voorloopig:

G. J. HARMSEN, scriba.

Steunstraat, 95.

Verslag van de vergadering der Ned. Geref. kerken in de gecomb. classes Groningen, den 9 Juli 1891, te Zuidwilde.

De vergadering vangt aan met het zingen van Ps. 84: 3. De consulens, Ds. Stroes, te Bedum c. a., gaat voor in het gebed, leest Psalm 2 en verwelkomt, namens de saamroepende kerk, de afgevaardigden. Verteenwoordigd zijn al de kerken door 14 deputaten, van iedere kerk 2. De praeses Ds. Goorree, voegt zich br. G. ter Laan, ouderling te Zuidwilde, als assessor en Ds. Stroes als scriba toe, nadat de credentiebrieven zijn nagezien en in orde bevonden. Na lezing van de notulen, die worden goedgekeurd, heeft de rondvraag naar art. 41 D. K. plaats, die geen bijzondere op- of aanmerkingen oplevert. De consulens Ds. Goorree voor Oostwold, Ds. Ringnald voor Spijk en Ds. Stroes voor Zuidwilde, worden weer voor dezelfde kerken aangewezen. De vacature-lijst wordt vastgesteld, met inwilliging van het verzoek van Ds. Teves, te Wetsinge-Sauwert, ter oorzaak van verzwakte gezondheid, om vooreerst zoo veel mogelijk gespaard te blijven. Tegelijk wordt de vraag van de kerk van Spijk behandeld: Hoe moet de kerk van Spijk handelen met de viering van het Heilig Avondmaal, nu de aangewezen Bedenaar des Woords is verhinderd geworden? Het antwoord luidt:

In het algemeen mag, bij eventuele verandering in het vervullen van aangewezen beuten, de vacante kerk niet alleen schade lijden; maar moet deze zaak geregeld worden door de betrokken kerken. Maar in het bijzonder wordt bezwaar of bedenking geopperd tegen de beoogde des Heiligen Avondmaals in een kerk, die zich in zulk een verhouding stelt tot de prediking des Woords, dat zij moet geacht worden het licht van de noodzakelijkheid der ambtelijke bediening des Woords te missen.

Over regeling van reis- en verblijfkosten van deputaten voor de classesvergaderingen wordt nader gehandeld en een huishoudelijk concept-reglement voor het classicaal studiefonds, na wijziging van 2 artikelen aangenomen.

men. Ds. Ringnald en Ds. Stroes brengen verslag uit van kerkvisitation, afgelegd in 4 kerken.

Tot afgevaardigden naar de a. s. Synode worden aangewezen: Ds. W. Ringnald te Groningen en br. S. Smith, ouderling te Oostwold; secundi: Ds. J. M. Stroes te Bedum c. a. en br. H. E. E. Smit, ouderling te Groningen.

Na bespreking van eenen blikker regeling van bijdragen door de kerken in de classicale kas, wordt de kerk van Wetsinge-Sauwert op hare vraag op welken voet toelating van afgevaardigden ter classis en aanneming van credentiebrieven moet geschieden, naar den inhoud der credentiebrieven verwezen. Op de weder-vraag of er geene historische antecedenten zijn aan te wijzen, dat, in weerwil van inlevering van voldoende credentiebrieven, toch toelating is geweigerd op grond van vroeger bewezen handelingen in strijd met de verbintenissen, bij credentiebrieven door onderteekening aangegaan, wordt geoordeeld, dat, waar die niet bekend zijn, een juiste beantwoording van die vraag wel gewenscht mag worden, opdat er zuiver kerkverhaal naar Gods Woord en de Kerken-ordening zij.

In verband hiernede wordt het oordeel van de classis uitgesproken, dat de kerk van Spijk zich te onderwerpen heeft aan de uitspraak der Synode van Leeuwarden en de dienaren des Woords voortaan geregeld zal hebben te ontvangen als de andere vacante kerken.

Er wordt besloten de volgende vragen bij de a. s. Synode in te dienen:

1. Hoe kan op de meest geschikte wijze uitvoering aan art. 13 D. K. gegeven worden, wanneer de plaatselijke kerk zelve hietoe niet bij machte is?
2. Is het niet wenschelijk, dat het praeparatoir examen voor de toegelatenen naar art. 8 D. K. anders worde ingericht dan dat voor de candidaten?
3. Worden bij de bediening des Heiligen Doops aan kinderen van ouders, die niet tot het Heilig Avondmaal zijn toegelaten, getuigen vereischt?

Nadat de kerk van Oostwold is aangewezen tot saamroeping der kerken tot de a. s. classes-vergadering tegen 15 Oct. e. k. i. bezwaar geopperd is tegen de toelating ter classesvergadering van diakenen met keurstemmen, dat voortaan niet meer zal geschieden, tenzij de vergadering anders beslisse, op grond van de omstandigheid, dat allicht geen twee ouderlingen in vacante kerken beschikbaar zijn; en er besloten is, dat voortaan de bij toerbeurt aangewezen praeses, met machtiging van de saamroepende kerk tot verwelkoming der deputaten, aanstonds de leiding der vergadering zal op zich nemen, wordt de vergadering gesloten door den praeses en met dankzegging tot God geëindigd door br. E. G. Heckman te Oostwold.

J. M. STROES, scriba.

Zending.

III. Felle bestrijding.

We zagen reeds hoe in de Heidscheuse wereld de van het Christendom overgenomen beschaving en ontwikkeling gebruikt wordt, juist om het Heidendom te steunen en te sterken. Erger nog is de bitterheid en de lasterlijke aantijgingen tegen het Christendom, de felle aanvallen op den Bijbel, in den laatste tijd.

Niet lang geleden gaf het Hindoesch heidsche tractaatsgenootschap een geschrift uit, getiteld: „Jezus Christus een dwaas.“ Het is een „woest lasterlijk geschrift in 't Arisch, en volgens getuigenis „zoo grof, dat men het liefst niet voor Europeesche lezers brengt.“ Evenwel kunnen we er enkele van de „minst scherpe“ gedeelten uit nemen, die een proefje zijn van 't overige. Ze volgen hier:

„Er zijn, zegt dit heidsche geschrift, vele secten in deze wereld, en gewoonlijk stelt elke secte zich tevreden met de beoefening van zijn eigen godsdienst.

„Doch anders is het met de Christenen. „Zij zijn gehouden hun aantal te vergroeten, en daarom zenden zij zendingen uit, terwijl zij zelf rustig thuisblijven. Is dat rechtvaardig? „Deze zendingen zijn onwetend en zeer inhuldig. Als zij geslagen, mishandeld of bespot worden, halen zij de geboden van Jezus aan en maken groot vertoon van nederigheid. Maar inwendig zeggen zij: „Helaas, waartoe is 't gekomen, dat wij door zulke lieden geslagen worden!“

De beroemde dichter Shakespeare heeft gezegd: Goede wijze heeft geen krans. Dat wil zeggen als iets werkelijk waarde bezit, behoeft men het niet op te smukken. Bij voorbeeld, een knidenier maakt, als zijn waar slecht is, er een groot vertoon mee en noodigt opzien-barend een elk uit, die hij niet, zeggende: „'t Zijn goede specerij; kom koop!“

Niet alzoó bij de werkelijk goede heid. De menschen komen tot hem waar hij ook zij. Nu niet zij de zendingen rondgaan. Zij zeggen dat de Bijbel, die ontrijn is en geen greun waarheid bevat, het Woord Gods is, en schreeuwen langs elke straat: „Komt, broeders. Dat is een uitnemende godsdienst, een goede soort!“

Waarom schreeuwen ze zoo? Omdat er anders niemand komen zou.“

Na dezen fellen aanval komt een tweede:

„De Christenen noemen het een fabel, dat Hanueman, de apengod, over de zee van Ceylon naar het vasteland sprong. Maar men kan dezelfde tegenwerping maken tegen de geschiedenis van Christus' wandelen op zee. Door den adem in te houden kan iemand een onzaglijk eind ver springen; maar hoester men zich ook inhoudt, dat kan een man niet bewaren voor verdrinken. Zoo iets te zeggen is een leugen. Uit zulke voorvallen blijkt duidelijk, dat de Bijbel het werk is van menschen en niet het woord van God en dat zelfs Jezus Christus slechts een mensch was als alle andere.“

Het felste komt ten slotte:

„De zendingen zeggen, dat de afgoderij kinderspel is. Doch de aanbidding van het kruis is zeker en gewis een verachtelijk bijgehoof. Het staat gelijk met het spelletje van kinderen die beestematen overeind zetten en die dan soldaten noemen. Die lieden leggen den eenen stok over de anderen en aanbidden dat, omdat Christus aan zulk een kruis stierf. Zij noemen onzen eeredienst afgoderij: We kunnen den hunnen gerust stokuunbidding noemen.“

Nu zal men zeggen, dat al zulke beweringen weinig om 't lijf hebben; dat er alzo vaak dergelijke aanvallen tegen de waarheid zijn gericht; dat de beelddienst der Roomsche kerk min of meer zulke uitingen van heidsche zijde — waar men niet recht onderscheidt — begrijpelijk maakt. Toch is de felheid waarmee men opreedt veelbetekend.

Doch bovendien is er meer en zijn er ook geschriften, die toonen nog meer rechtstreeks op het doel af te gaan en den strijd practisch willen voeren.

Zoo b.v. een stuk uitgegeven door de vereeniging Arya Samaj en vertaald uit het Tamilsh.

„De zendingen zoo heet het daar, komen met groote kosten uit Brittanje, ons vertellende dat we in heidsche duisternis leven en dat een bundel fabelen genaamd de Bijbel, de ware verandante is (het van God ingegeven boek.) dat alleen ons kan verlichten.

Zij hebben hun net over onze kinderen uitgeworpen, door hen te onderwijzen in hun scholen. Zij hebben reeds duizenden tot Christenen gemaakt en gaan daarmee voort. Zij zijn doorgedrongen in de afgelegenste dorpen en binnen de kerken. Als wij voortgaan te slapen, zoals we in het verledene deden zal binnenkort niemand meer in onze tempels aanbidden, ja de tempels zelf zullen veranderd worden in Christelijke kerken.

Weet gij niet dat het aantal Christenen toeneemt en dat der Hindoesche belijders elken dag mindert? Hoe lang zal er water blijven in een bron, die telkens geeft, maar niet ont-vangt? Als onze godsdienst onophoudelijk wordt van krachten beroofd door het Christendom, zonder eenigen toevoer te ontvangen, hoe kan dat duren? Als ons land veranderd wordt in de wildernis des Christendoms zal dan het kruid van het Hindoesche groeien?“

Reeds hieruit blijkt hoe zich de strijd niet bepaalt tot algemeene aanvallen op zekere richting, maar men ook reeds de hoofden begint te tellen. Met andere woorden het gaat om een strijd waarbij woord tegen woord, daad tegen daad gesteld wordt. En op welke wijs en in wat krachten zijn dit bedoeld worden zullen we aantoonen uit hetgeen verder wordt gezegd, en bewijst dat het den vijand evenmin aan wijsheid als aan overleg ontbreekt.

HOOGENBERG.

E Voto Dordraceno.

De intekening op E VOTO DORDRACENO (de volledige toelichting op den Heidelbergschen Catechismus) door Dr. A. KUYPER, als premie voor de abonneenten van de Heraut, blijft open-gesteld op de voorwaarden vermeld in het No. van 14 Juni j.l. en herhaald in de volgende nummers.

Iedere intekenaar heeft het recht een of twee exemplaren tot den halven handelsprijs, dus voor f 12 per exemplaar, te bestellen. Het eerste deel wordt D. V. in Augustus 1892 aan de intekenaars verzonden.

De Administrateur

J. A. WORMSER.

Amsterdam, Juli 1891.